

L.

Betænkning

over

Forslag til Lov indeholdende Tillæg til Tyendeloven.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 12te Marts 1887.)

Udvalgets Flertal (Bertelsen [Beile Amts 5. B.], Clausager, Hansen [Svendborg Amts 2. B.], S. Holm, Nielsen = Grøn, Dusen og Schjøth) er enigt om, at Fæstevæsenet i høj Grad trænger til en Ordning, og at Tyendets Interesse ligefrem kræver en saadan. Men Flertallet finder, at en saadan Ordning bør naaes ad en anden Vej end den af Justitsministeren foreslaaede. Flertallet har den Opfattelse, at man saavidt muligt bør etablere en almindelig Afgang for enhver uberygtet Mand eller Kvinde, der opfylder visse Betingelser, til at udøve Fæstevirksomhed, samtidig med, at man ved forskellige Kontrolbestemmelser værner om Tyendet. Denne Vej formenes bedst at stemme med Grundsætningen i Grundlovens § 83, og man undgaar ogsaa ved den et alt for stort Brud med den bestaaende Tilstand. Forholdet er jo for Dieblirket saaledes, at Udøvelsen af Fæstevirksomhed udenfor et begrændset Omraade er fuldstændig fri Næring, og skjøndt Flertallet ikke er blindt for, at mange Fæsteforretninger drives paa en uheldig og for Tyendet skadelig Maade, saa mænes det, at man paa den anden Side maa indrømme, at en stor Del af de bestaaende Fæsteforretninger ikke giver nogen Grund

til Klage. Det vilde heller ikke stemme med nævnte Flertals øvrige politiske Stilling at foreslaa nye Indskrænkninger i den almindelige Afgang til Erhverv, og Flertallet er saa meget mindre tilbøieligt til at foreslaa saadanne Indskrænkninger, som det ikke kan erkjende, at den af Regjeringen foreslaaede Vej vilde yde en sikker Garanti for Tyendet.

Flertallet foreslaar derfor, at Udøvelsen af Fæstevirksomheden gøres afhængig af et Næringsbevis, der kan meddeles enhver Mand eller Kvinde — gift Kvinde dog kun, for saa vidt hun ikke lever i Formuesælleskab med sin Mand — der har fyldt 25 Aar, har Indfødsret, ikke er umyndiggjort, ikke ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, og hvis Bo ikke er under Konkursbehandling. Kan Vedkommende opfylde disse Betingelser og stille den nedenfor nævnte Kaution, kan Næringsbeviset ikke nægtes. Ved dette Forslag nærmer man sig de almindelige Regler for Agangen til Udøvelse af borgerlig Næring. Man har fundet det naturligt, at Næringsbeviset ogsaa kan meddeles Kvinder, og man har ingen Betænknelighed fundet ved at medtage gifte Kvinder. Kun har man stillet den Betingelse, at de ikke